

שבכל הנסיבות יש להבטיח בחירת המועמד המתאים ביותר על פי שיקולים ענייניים, ולהסיר את הסכנה של פגיעה בטוהר המידות ואף של לזות שפתיים. במקרים אלה מוטב, שהבחירה תיעשה על ידי ועדה בינמשרדית, ואף ייכללו בה נציגי ציבור.

2. השירות אמנם שיתף את מע"צ בתכנון, לאחר יזמתו של הממונה על התקציבים, אולם המשיך לטפל לבדו בהקמת הבניין. במאוס 1965 פנה משרד מבקר המדינה לשירות בתי הסוהר, ובאפריל 1965 — למשרד האוצר, וחזר על הדעה, שהביע במקרים דומים בעבר, שבנייה ממשלתית יש לבצע באופן עקרוני באמצעות מע"צ; הואיל וועדת השרים לענייני שירותים ופנים החליטה על כך, דורשת כל סטייה מעקרון זה החלטה חדשה של ועדת השרים. משרד מבקר המדינה פנה גם אל מע"צ בעניין. בעקבות פניות אלה נדונה השאלה מחדש בין שרי האוצר, המשטרה והעבודה, ובמאי 1965 סוכם, שביצוע הקמת בית הסוהר יהיה בידי מע"צ.

*

ממצאי הביקורת בדבר מסירת עבודות הבנייה של שירות בתי הסוהר מוכיחים פעם נוספת בעליל את החשיבות, שיש לשמירה על חלוקת התפקידים בין הגורמים המתאימים בממשלה ולהקפדה על העקרונות והנהלים הנוגעים למסירת עבודות ציבוריות.

רכישת רהיטים משומשים

בנובמבר 1964 רכש שירות בתי הסוהר ממחלקת המכירות של משרד הבטחון ריהוט משומש בסכום של 18,790 ל"י. ראש מחלקת המשק של השירות המליץ בפני נציב בתי הסוהר על קניית הרהיטים, כדי לאפשר לסוהרים רכישת פריטים מסוימים, וכדי לרהט את חדרי הנופש של הסוהרים ואת תאי האסירים. מחיר הרהיטים שולם מתקציב השירות.

הבדיקה העלתה, שרוב הרהיטים, בסך 14,110 ל"י, נמכרו לעובדי השירות בתשלומים לשיעורים, וחלק קטן, בסך 540 ל"י, נמכר למשרד המשטרה. לאחר שניתנה לסגל העובדים האפשרות לבחור את הרהיטים הרצויים להם, נשארו בשביל השירות רהיטים במחיר של 4,140 ל"י, שלא היו מן המין הטוב דווקא, וכללו כורסאות סירה, שטיחי צמר וגובלין; פריטים אלה הועברו חלקם לבתי הסוהר השונים, וחלקם למעון הסוהרים ולבסיס ההדרכה של השירות.

שימוש בכספי המדינה למימון הקנייה, ששימשה בעיקרה לצורכיהם הפרטיים של עובדי השירות, יש בה משום פגיעה בתקינותו של ניהול כספים ממשלתי. בעקבות הביקורת נתן השירות הוראות, שלהבא לא ישתמשו בכספי המדינה למימון קניות שלא לצורכי השירות.

ניהול מחסנים

שירות בתי הסוהר מקיים מחסן מרכזי ליד בית הסוהר ברמלה ומחסנים בכל אחד מששת בתי הסוהר. המחסנים מספקים ציוד אישי המיועד לאסירים ולסוהרים, וכן ציוד משקי וחומרים הדרושים לתחזוקת בתי הסוהר ולהפעלת בתי המלאכה בהם. ציוד אישי לסוהרים מנופק במישרין מהמחסן המרכזי, וציוד אישי לאסירים מנופק ממחסני בתי הסוהר. התקציב המאושר לשנת 1964/65 לרכישת סוגי הציוד והחומרים הסתכם ב-450,000 ל"י בקירוב. במחצית הראשונה של 1965 בדק משרד מבקר המדינה את סדרי הקבלה והבחינה של האפסניה במחסן המרכזי, וכן נבדקו סדרי מיון ורישום, ספירת המלאי ודרכי החיסול של ציוד וחומרים בלתי ראויים לשימוש בכל המחסנים.

— כרטיסי המלאי במחסנים אינם רשומים באינדקס כרוך, שיבטיח פיקוח על שלמות הכרטסת. במחסנים של בתי הסוהר, פרט למחסן המרכזי, אין הפרדה ברישום בין הציוד האישי החדש לבין ציוד משומש. צורת רישום זו אינה הולמת את הוראות התכ"ם (תקנות האוצר לענייני כספים ומשק), ומונעת פיקוח על השימוש הנכון בציוד האישי. בעקבות הביקורת הוציא השירות בנובמבר 1965 הוראות בדבר רישום כרטסת המלאי באינדקס כרוך, וגם הונהג רישום נפרד לציוד אישי חדש ולציוד משומש בכל המחסנים.

— השירות נוהג לערוך ספירת מלאי במחסניו פעם בשנה. בתום ספירת המלאי, שנערכה בחודש ינואר 1965, נתגלו גרעונות ועודפים בכמויות גדולות במספר רב של סוגי ציוד, במיוחד ציוד אישי לאסירים, כגון נעליים, סנדלים, אפודות, שמיכות, סדינים ומגבות. לפי שיטת הרישום הקיימת אין לדעת, אם הפריטים החסרים היו חדשים או משומשים, ולכן אין אפשרות לאמוד את ערכם הכספי. השירות ניהל דיונים עם מנהלי בתי הסוהר לבירור סיבות ההפרשים. מנהלי בתי הסוהר הסבירו, שמרבית ההפרשים נובעים מאי דיוקים ברישום, שבאו מחמת חילופי מחסנאים ותכיפות התלפת הציוד עקב תנועת האסירים. לדעת מבקר המדינה אין להסביר הפרשים גדולים באי דיוקים של רישום בלבד.

— עד ינואר 1965 נערכו ספירות המלאי על ידי ועדה מורכבת מעובדי אותו מחסן, שבו נערכה הספירה. השירות לא נהג להעביר לחשב הכללי את רשימת ההפרשים; הפריטים החסרים נמחקו מהרישומים ללא אישור החשב הכללי. פעולות אלה נוגדות את הוראות התכ"ם.

בעקבות הביקורת הורה השירות על עריכת ספירת מלאי חדשה בכל המחסנים. הספירה נערכה ביוני 1965 על ידי ועדה מורכבת מעובדים, שאינם אחראים במישרין לאחזוקת המלאי. גם ספירה זו הצביעה על הפרשים, אולם קטנים במקצת מאלה, שנתגלו בספירה הקודמת. בתום הספירה העביר השירות לחשב הכללי את רשימות ההפרשים וניגש לבירור הסיבות של הפרשים אלה.

השירות מפעיל במחסנים, פעמיים בשנה, ועדות לחיסול של ציוד וסחורות בלתי ראויים לשימוש. בחקופת אוגוסט 1963 עד פברואר 1965 הוצאו להשמדה כמויות גדולות מעשרות סוגי פריטים: 7,813 זוגות נעליים, 1,206 מעילים שונים, 7,688 חולצות, 9,098 מכנסיים, 1,770 אפודות, 3,245 שמיכות ועוד. כן הושמדו פריטים רבים של ציוד אישי אחר, ציוד משקי, ציוד משרדי וריהוט. הוועדה בודקת, לפני ההשמדה, אם אמנם הציוד בלתי ראוי לשימוש, ועורכת פרוטוקול, שבו היא מציינת את כמות הציוד, מהותו

ואופן ההשמדה. על סמך פרוטוקולים אלו מאשרת הנהלת השירות. מחיקת הפריטים שהושמדו מכרסמת המלאי.

— השירות לא נהג להעביר לחשב הכללי רשימות הציד והסחורות, שהוצאו להשמדה, כפי שמחייבות הוראות התכ"ם. בעקבות הביקורת העביר השירות לחשב הכללי רשימות הפריטים שהושמדו באוגוסט 1965.

— מחלקת המשק של השירות רוכשת את הציד והחומרים בחלקם מספקים פרטיים ובחלקם ממשרדי ממשלה. הציד מוזמן על פי מיפרט של השירות או על פי דוגמה, שהשירות או הספק ממציא אותה, הכול לפי המקרה. האחראים לקבלת האפסניה לא נהגו לדווח בכתב למחלקת המשק של השירות על בדיקת טיבה. העדר דיווח כזה נוטל מהנהלת השירות את האפשרות לקבוע, אם האפסניה שנתקבלה תואמת את הטיב, שנקבע בהזמנה.

— לפי הוראות השירות יש לסמן את הציד האישי הנמצא במחסנים, אך המחסנאים אינם ממלאים בהקפדה אחר הוראות אלה: הנעילים אינם מסומנות, והשמיכות מסומנות רק בחלקן. אשר לשאר הפריטים, לא נהגו האחראים למחסנים, ברוב המקרים, לסמנם עם קבלתם במחסן המרכזי, ורק לאחר העברתם למחסני בתי הסוהר סומנו בחלקם. הסימון במחסנים של בתי הסוהר לא תמיד נעשה עם קבלת הציד מהמחסן המרכזי, אלא רק עם ניפוקו לאסיר. העדר סימון נאות של הציד מקשה פיקוח על השימוש בו. בעקבות הביקורת הונהג הסדר, שיבטיח דיווח בכתב על בחינת איכות הציד והחומרים המתקבלים, וכן ניתנו הוראות בדבר ההקפדה על סימון הציד האישי במחסנים.

תיקון ליקויים

הדו"ח הכספי לשנת 1963/64

דו"ח שנתי 15, עמ' 347

להחזקת המכון לרפואה משפטית אושרו בתקציב המשטרה לשנת 1963/64 הקצבות בשני פרטי הוצאה. נוסף על הקצבות אלה זקפה המשטרה הוצאות של המכון לחובת שני פרטי הוצאה אחרים. מן הרצוי, שהשתתפות המשטרה בהחזקת המכון תוצג בתקציב במרוכז, כדי לאפשר קבלת תמונה נכונה ושלמה על סך כל ההוצאה למטרה זו.

המשטרה ביקשה מאגף התקציבים להעביר את ההקצבות להחזקת המכון לתקציב משרד החינוך והתרבות, במסגרת התמיכה באוניברסיטה העברית. בהצעת התקציב של המשטרה לשנת 1966/67 לא נכללו עוד הקצבות למטרה זו.

כדי להבטיח סכומים לתשלום לעיריית תל אביב, לאחר שיוסכם על גובה התשלום, חייבה המשטרה את תקציבה בשנת 1962/63 בסך 15,614 ל"י, וזיכתה בתמורה את חשבון פקדונות חו"ל. הביקורת העירה, שפעולת רישום זו נוגדת את חוק התקציב.

בעקבות הביקורת בוטל הרישום, והסכום הועבר בפברואר 1965 להכנסות המדינה.